

соціально фіксують два види так званих цін підтримки: цільові ціни; заставні ціни, або заставні ставки. Цільові ціни (гарантовані) встановлюються для розрахункових операцій, і їх дія поширюється на найбільш важливі види сільськогосподарської продукції. Вони орієнтовані на відшкодування витрат, до складу яких включають навіть середню норму прибутку на фермерський капітал і розрахункову земельну ренту, вони також орієнтовані і не певний дохід.

Що стосується України, то в нашій країні досі не створена система регулювання цін на сільськогосподарську продукцію та продовольство. Яскравим свідченням тому може служити соціальна напруга на споживчому ринку у зв'язку з несподіваним ростом цін на соняшникову олію, хліб, цукор та інші продукти харчування. Інтервенційне втручання поки не стало дієвим регулятором обсягу виробництва вітчизняної сільськогосподарської продукції. Зрозуміло, облік зарубіжного досвіду при реформуванні АПК України не означає його сліпого копіювання. А необхідно синтезувати все краще і ефективне в світовому аграрному бізнесі з уже наявними досягненнями вітчизняного агропромислового комплексу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авельцов Д. Ю. *Аналіз існуючих систем управління в Україні і за кордоном. Забезпечення безперервності керівництва і гармонії цілей [Електронний ресурс].* – Режим доступу: <http://www.business-plan.nm.ua>.

2. *Аграрна політика в країнах Центрально-Східної Європи та Азії: сучасні тенденції / Наук. ред. І. М. Буздалов; РАН. Ін-т міжнар. екон. і політ. дослідн.* – К., 2014. – 156 с.

3. *Аграрний сектор США наприкінці ХХ століття / Під ред. д.е.н. Б. А. Чернякова.* – К.: «Пілігрим», 2013. – 395 с.

4. Безорна Г. В. *Концепція розвитку аграрного сектора. Ринкова трансформація сільського господарства: десятилітній досвід і перспективи.* – К.: *Енциклопедія українських сіл*, 2015. – 357 с.

ВІТАЛІЙ СУХИЙ

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Уніят А. В.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ АГРАРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Відомо, що ніяке суспільство не зможе функціонувати нормально, якщо не матиме високорозвиненого аграрного сектора і достатньої кількості продовольства для забезпечення населення. Кожна країна вправі здійснювати свою аграрну політику, виходячи з конкретних умов, економічних і технологічних можливостей, рівнів земле- і водозабезпеченості, історичних традицій народу та ін [3, с. 76–78].

Для підвищення ефективності функціонування фермерських господарств потребують першочергового вирішення такі питання:

- виділення фермерам земельних площ згідно з діючим законодавством;
- надання державної підтримки у придбанні техніки, проектуванні і будівництві доріг, мереж електро- та водопостачання тощо;
- своєчасних розрахунків з фермерами за продану державі продукцію з відповідною індексацією;
- збільшення розмірів фермерських господарств за рахунок оренди земель та кооперування;
- удосконалення системи оподаткування фермерів;
- надання фермерам пільгових довгострокових та короткострокових вітчизняних та іноземних валютних кредитів під заставу майна.
- кооперування фермерів у переробці, збуті продукції, постачанні, технічному обслуговуванні тощо;

- інформаційне забезпечення фермерських господарств;
- створення системи підготовки і перепідготовки фермерів;
- організація консультаційних служб для фермерів з технологічних, економічних, юридичних питань;
- фінансування досліджень з проблем розвитку фермерства [2, с. 90–92].

Наступним напрямком підвищення потенціалу України на аграрному ринку є вдосконалення законодавчої бази.

Україна почала реформу зі структури сільського господарства. Але річ не тільки у зміні форми власності на селі – потрібна відповідна інфраструктура. Тобто має бути забезпечений сам процес технологічно і фінансово. А ситуацію, що склалася за останні роки в сільському господарстві, можна характеризувати як некорисну [1, с. 56–58].

Продовжуючи роботу у вибраному і підтвердженому життєві напрямі держава має дотримуватися наступних рамкових умов:

- не втручатися безпідставно у систему аграрного виробництва;
- сприяти розвитку підприємницьких структур та конкуренції між ними;
- повністю перебрати на себе вирішення соціальних проблем сільської місцевості;
- визначити головним завданням збереження земельних та людських ресурсів у процесі реформ та конкуренції, яка буде посилюватися;
- стати повноправним учасником міжнародної системи регулювання торгівлі і знайти місце вітчизняній аграрній продукції на світовому ринку;
- здійснювати технологічну політику, яка змінить використання природних ресурсів у бік їх відновлення та споживчі звички громадян до покращання їх здоров'я [4, с. 61–63].

Аграрна реформа є складовою цілісного, комплексного глобального процесу реформування суспільства і економіки держави. У цьому контексті реформування сільського господарства слід розглядати як перманентний і закономірний процес ринкової економіки.

Роль Держави, тобто роль Міністерства аграрної політики, полягає в створенні таких умов, які б забезпечили рівні умови прибуткової діяльності для всіх суб'єктів аграрного ринку.

Поглиблення інтеграційних зв'язків і кооперації праці у виробництві сільськогосподарської продукції також є основним напрямом для підвищення потенціалу [5, с. 128–131].

До прийняття довгострокової програми розвитку АПК потрібно:

- сформувати систему цінового моніторингу на аграрному ринку, який включає поняття збору, аналізу, поширення цінової інформації споживачам на внутрішньому та зовнішньому ринках.
- сформувати інфраструктуру оптових ринків - товарні біржі, аукціони живої худоби та птиці, оптові плодоовочеві та продовольчі ринки;
- сприяти просуванню сільськогосподарської продукції на зовнішні ринки, в тому числі через виставки, ярмарки.
- ціновий моніторинг аграрного ринку;
- удосконалити податкову систему по відношенню до сільського господарства;
- законодавчо забезпечити впровадження кредитування села;
- відновити і забезпечити розвиток льонарства, хмелярства, картоплярства, розвиток скотарства;
- навести порядок з меліоративними системами, щоб вони функціонували за призначенням;
- мобілізувати роботу науково-дослідних установ в плані селекції і генетики;
- щоб держава взяла на себе будівництво доріг, газифікацію і телефонізацію сіл і населених пунктів;
- держава повинна компенсувати сільськогосподарським виробникам витрати на технічні роботи з культурами (вапнування, гіпсування, глибоке рихлення меліорованих земель та ін.);
- враховувати загальносвітові тенденції до укрупнення бізнесу, в тому числі і сільськогосподарського [6].

ЛІТЕРАТУРА

1. Вантух В. П. Методика дослідження ресурсного потенціалу в АПК // *Економіка АПК*. – 2014. – № 4. – С. 54–58.
2. Кузубов М. Аналіз і оцінка ситуації на ринку агропродовольчих товарів в Україні // *Економіка АПК*. – 2014. – № 6. – С. 88–92.
3. Мірошніченко І. В. Напрями активізації і перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в агропромисловому комплексі України // *Актуальні проблеми економіки*. – 2014. – № 3. – С. 76–84.
4. Панасюк Б. Я. Обґрунтування напрямів розвитку агропромислового комплексу // *Вісник аграрної науки*. – 2013. – № 7. – С. 61–65.
5. Чеботарьов В. А. Підвищення соціальної спрямованості інноваційних перетворень в АПК // *Економіка АПК*. – 2013. – № 7. – С. 128–131.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з сільського господарства і їхніми державами-членами, з іншої сторони – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmi.gov.ua/kmi/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_%28body%29.pdf.

БОЖЕНА ФЕДОРЧАК

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Гродський С. В.

ЗРОСТАННЯ РОЛІ ТУРИЗМУ У ФОРМУВАННІ ВАЛЮТНИХ НАДХОДЖЕНЬ

Згідно з новітніми світовими тенденціями, можна із впевненістю віднести туристичний бізнес до найбільш перспективних галузей. Розвинута туристична інфраструктура сприяє підвищенню конкурентних позицій країни у світі, прискорює процеси її інтеграції у світову економічну систему, забезпечує перехід від аграрної та індустріальної економіки до розвитку економіки на основі сфери послуг та глобальних засад ринкової економіки.

Туристично-рекреаційні ресурси, що на сьогоднішній день є в наявності в Україні, створюють можливість позиціонувати Україну як вагомому туристичну дестинацію та стверджувати її потужний конкурентний ринковий потенціал. Але, особливість існуючої у даний час ситуації в країні полягає в тому, що формування високорозвинутої індустрії туризму та її інтеграція у світовий ринок туристичних послуг є тісно пов'язаними із гострою необхідністю вирішення нагальних валютно-економічних проблем і залучення міжнародного досвіду. У контексті зазначеного, туризм сьогодні повинен розглядатися як невід'ємна складова валютно-економічної політики держави.

Значення ролі туризму в формуванні валютних надходжень та в формуванні світової економіки з точки зору сучасних світових тенденцій у своїх дослідженнях відображали такі вітчизняні науковці, як: М. Бондаренко, О. Вуйцик, Н. Гостева, М. Рега, В. Смаль, І. Смаль, В. Суходуб та інші.

Проблематику, умови та фактори розвитку туристичної галузі у своїх працях розглядали наступні науковці: А. О. Мельник, І. О. Темник, С. Ю. Цьохла та ін. Однак, ще багато аспектів функціонування туризму потребують додаткової уваги, особливо з питань комплексного аналізу впливу туристичної сфери на формування валютних надходжень України та її місце у міжнародних відносинах.

Метою дослідження є визначення значення ролі туризму у формуванні валютних надходжень країни та зростання впливу цього фактору в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Туристичний сектор є одним із стратегічних галузей економіки, за допомогою якого відбувається подальший валютно-економічний розвиток будь-якої держави. Проте, для формування туристичного ринку є абсолютно необхідною